

**De faciei in nonnullis morbis mutationibus : dissertatio inauguralis medica
... / auctor Isaacus Koppel.**

Contributors

Koppel, Isaak.
Friedrich-Wilhelms-Universität Berlin.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Berolini : Typ. Ferdinandi Nietack, 1829.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/fz94k7a4>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

10
DE
**FACIEI IN NONNULLIS
MORBIS MUTATIONIBUS.**

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS
IN
UNIVERSITATE LITTERARIA
FRIDERICA - GUILIELMA
PRO SUMMIS
IN MEDICINA ET CHIRURGIA HONORIBUS
RITE IMPETRANDIS
DIE V. M. DECEMBRIS A. MDCCCXXIX.

H. L. Q. S.
PUBLICE DEFENDET
AUCTOR
ISAACUS KOPPEL,
GUESTPHALO - BORUSSUS.

OPPONENTIBUS:
KEMPER. MED. ET CHIR. DD.
MÜNNICH, MED. ET CHIR. DD.
SCHLESINGER, MED ET CHIR. CAND.

BEROLINI,
TYPIS FERDINANDI NIETACK.

DE FACIE IN NONNULLIS
MORBIS MUTATIONIBUS.

DISSERTATIO INAEQUALIS MEDICA

GUAN

CONSENSU ET AUCTORITATE
RATIOSIMILICORUM ORDINIS

UNIVERSITATE LITTEARIA

FRIDERICA-GUILIELMA
PROBENSIS

IN MEDICINA ET CHIRURGIA HONORIBUS

DIS N. M. DUCHESNEAUX, M.D.

Digitized by the Internet Archive
in 2016

ISAACUS KOPPEL
GENTILIS-BOURGES

OPONENTIBUS
KEMPER, MED. ET CHIR. DO.
MCNICH, MED. ET CHIR. DO.
SCHLASSINGER, MED. ET CHIR. CAND.

BEROLINAE
TYPIS FERDINANDI BATAE

PARENTIBUS OPTIMIS DILECTISSIMIS

FILII GRATIA,

NEC NON

V I R O

PRAECLARISSIMO AESTIMATISSIMO

A. H A I N D O R F,

MED. DOCT. ATQUE PROF.

APUD MONASTERIENSES MEDICO PRACTICO, ET OBSTETRICIO,
PLUR. SOCIETATT. LITT. SODALI

IUVENIS VENERATIO

ASCE LITERARUM PRIMITIAS

UTUT EXIGUAS SACRAS ESSE VULT.

Unica facies est, quae oculos omnium commovet,
sollicitatque. Haec prima visum percellit, prima placet,
hac sola supplices, hilares, tristes, erecti, summissi sumus;
hac sexum, aetatem, stirpem, et totius temperiem notat.
In hac salutis et mortis indicia manifesta lucent.

A. LAURENTI.

INTRODUCTIO.

Disserturo mihi de re, quae tironi prae omnibus arrisit, notio prius evolvenda est fructus, impedimentorum, ac tramitum physiognomones pathologicae. —

Sicuti facies, animi speculum, philosophis summum largitur fontem, cognoscendi hominem internum, ethicum, lulum affectuum animi, ita etiam praeclarissimum medico suppeditat ad eruendos corporis animique morbos adjumentum, dummodo penitorem ejus scrutinio operam navet. — Facies nimirum lineamentis praedita mobilissimis, quae facile impressionibus externis morem gerunt, tenerrima gaudens compage, organorum sensuum seriem sibi invicem appropinquatam ostendens, intime summis vitae centris functionibusque nexa, vix non proxime harum mutationes persentiet ac prodet, maxime in morborum acutorum decursu. Quanti faciei observationem fecerint antiquioris aevi medici celeberrimi, hoc testatur Hippocrati-

cum istud: „in magnis malis facies si fuerit bona, bonum signum est; in parvis autem mala significans, malum etc.,” quod in morbis nonnisi malignis, ratione inter singula symptomata inversa stipatis, restrictionem sibi expostulat. Nec minorem faciei tribuere dignitatem clarissimi observatores Sydenhamius, Baglivius, Freindius, Meadius, Pr. Alpinus, Boerhavius, Lommius. Ex recentioribus medicis liceat mihi prae omnibus mentionem facere Zimmermanni 1), qui, τὰ σημειωτικά ex facie hausta cunctis aliis gravitate praevalere, persuasum sibi habebat, atque argutissimi scrutatoris Heimii, qui quantum circa Diagnosticen meritis sit, neminem fugit. Nemo ergo infitias ibit, maximos hucusque fructus ex physiognomonicè subtiliori in medicinam redundasse, ac fore, ut in posterum quoque ipsi contingant. —

Nihilominus ejus indagatio multis iisdemque haud spernendis premitur difficultatibus ac impedimentis; 1) Observati simulatione aut dissimulatione lineamentorum oris, ita ut a debita per animi corporisque morbos efficienda mutatione longe deflectant. Intentione summa in phaenomenorum ordinem et analysin lineamentorum hasce effugie-

---

1) Von der Erfahrung in der Arzneikunst, Zürich 1787, I. 1. cap. 8. pag. 407.

mus fraudes. — 2) Observatoris imaginatione debito majori. Hujus moderamen maturum, quo cum intellectu ad rationem congruentem constituatur, erroribus evitandis inserviet. — 3) Observandorum minus definita, nimis vaga indole, ut, quid velint, vix divinari possit; colorum fugacem dico transitum, maciem vitamve partium singularum, quibus ad naturam depingendis calamus vix sufficit. Frequentius vero in his observandis exercitium hoc obstaculum superabit. — 4) Complicatione cum animi perturbationibus, quae genuinum morbi iconem obnubilat, et aliena ipsi superaddit, puta pavore, terrore, inquiete. Exactum psychologiae, ac physiognomonices sanctorum, nec non expressionis diversorum animi affectuum studium, observatio pluries repetita aegroti, dum animum prae se fert compositum, medicum, ut in justa persistat via, gubernabunt. — 5) Praejudiciis observantis, quibus jam educatio obvieniatur, necesse est. —

Momenti gravioris in dijudicanda facie sunt: conformatio partium faciei congenita, ac gestuum vigor, praecipue musculorum lusus, oculique ictus. Ne autem morbo nimium tribuamus, semper in sensum vocandus est vultus vigor animi perturbationibus solitis impressus, vitae generis momentum, colorisque secundum sexum, temperamentum, cli-

mata diversitas, nec minus est observandum, multas faciei mutationes, plerumque morbi satellites inveniri saepe cum nulla vel leviori molestia nexata. Multum ergo interest nostra, hominem prius sanum novisse, atque cujusvis rei externae rationem habere, ne qua symptomatum bilingui fallamur indicio. — Omnibus simul aliis organorum systematumque singulorum phaenomenis invigilandum est huic, qui tenuitatis vitium evitare studet, cum nonnisi summa symptomatum passionem i. e. objectivam penitioris morbi naturae manifestationem exhibeat. —

De morbis nervosis.

Horum signum maxime characteristicum est cunctorum symptomatum, praecipue autem faciei immutatio creberrima.

In hisce, qui ad Epilepsiam praedispositi sunt, habitus plerumque animadvertitur laxus, tumens, caesaries flava, oculi coerulei, vis vitalis ob telae cellulosae praevalentiam languor 1). Durante paroxysmo tegumenta capitis frontisque cutis motu peculiari agitantur, quo supercilia attolluntur, frons explicatur vel corrugatur; moventur caesaries, auresque; horrent capilli ac rigescunt 2). Facies saepe rubet, profunde tumentibus simul venis jugularibus, saepe pallet; obtutus est inquietus, obnubilatus, pupillae dilatatae. Corrugatores superciliarum contracti haec sibi invicem appropinquant, quod, si insuper addas comas rigi-

---

1) Most in Horns Archiv vom Januar 1826. p. 76.

2) Boerhave praelectiones academ. de morbis nervorum. Lugd. Batav. 1761. Vol. 2. p. 776-

das, vultum illi praebet minantem. Saepissime autem supercilia, palpebrae aliique faciei musculi distrahuntur convulsionibus, ita ut os clausum levem conformet sulcum porrectum, qui utrinque extenditur; labia tumefacta in medio prominentiam efficiunt 1), aut mire trementia in proboscidem acuminantur sphincterum contractione spasmodica 2). Haud raro spuma ductili copiosissima superfunduntur, quae etiam de genis defluit; nonnunquam livida nigraque apparent, quin etiam sicuti lingua sanguine irrorantur 3). Oris apertura horrendis musculorum actionibus quandoque ad aures usque diducitur, aut latissime hiat, ut claudinequeat, ac mandibulae luxatio oriatur 4). Oculi convulsionibus correpti, modo commorantur situ fere naturali, modo in diversas partes inclinant, strabismi tonici aut continuae circumductionis speciem prae se ferentes; videre licet et ipsos semiapertos, vel omnino clausos 5). Interdum spuma sebacea fiunt turbidi, obnubilatique 6). Facies modo in risum componitur, modo in indignationem, quorum vicissitudo obtinet celerrima,

---

1) Portal sur l'Épilepsie, Paris 1827. pag. 137.

2) Boerh. l. c.

3) Portal l. c. p. 138.

4) Burser a Canilfeld Institutiones medico-practicae. ed. Hecker, Tom. III. §. 268.

5) Schmalz Versuch einer medizinisch-chirurgischen Diagnostik. Dresden u. Leipzig 1825. p. 34.

6) Burser. l. c.

fereque infinita, omnium affectuum iconem paulatim nobis offerens. Non desunt casus, ubi facies, prius torosa, dicto citius collabatur, atque illi phtisici consummati proxime accedit. Maxillarum distensionem, motumque spasticum comitatur saepe stridor dentium vehementissimus, qui, coronas dentium in millena frustula dissilire, efficit, ac linguam longissime ex oris hiatu prominentem, orisque amictum internum violentissime laedit, ita ut haemorrhagia aegre sistatur 1). Caput rapiditate incredibili motus maxime insolitos exserere potest 2), ac saepe continuos gyros circumscribit, vel alternis antrosum retrorsumque vi, cui resisti nequit, jaculatur. Saepe in uno alterove horum motuum defixum est, collumque maxime, marmoris ad instar, riget 3). — Paroxismo finito saepe numero vidi, Epilepticos circumcirca oculorum tactus timidos, pudoris consternationisque plenos, aut stupidos vertere, quibus lassitudo totius corporis et actionum segnitas accedebant. — In Epilepsia inveterata saepe ptosis involuntaria palpebrae superioris, levisque tumor inferioris una cum

---

2) Boerh. l. c. — Galen. de differentiis morborum cap. 8. — Turner art of surgery. — Forestus libri Observationum, Obs. 66.

2) Tissot von den Nervenkrankheiten, übers. von Beckermann, Leipz. 1790. pars. VI.

3) Doussin-Dubreuil über die Epilepsie. Aus dem Franz. Mannheim 1799, p. 2.

musculorum faciei majori evolutione animadvertitur 1).

Myrmeciasii affecti faciem offerunt flavescens, flaccidam, horribilem visu; labia spumosa ductili cruentave superfunduntur 2). In paroxysmorum oculi in orbitam revoluti, strabismus affecti, pupula coarctata timendum quoddam praesens se ferunt. Palpebrae collapsae colore e fuscò rubro circumscribuntur. Haud raro dentium stridor trisusque apparet, dentes laedens, deliriisque blandis mussitans aegrotus multa eademque incongrua verba ore tristi penduloque fatur, externorum ratione neglecta. Postremo facies pallidissime macie conficitur 3), rugis impletur, tempora collabuntur, oculi in orbitam recedunt, adipe circumdante orbati, lemosique fiunt, nasus frigidus acuminatur exsanguis, labia oris revoluta dentes denudant, aliaque faciei Hippocraticae signa mortem plerumque die morbi septimo consecuturam praenunciant. — In Myrmeciasii chronica oculi pupula coarctata aut omnino fere clausa, valde distorquentur. Facies colore lurido imbuatur 4) aut rugosa, flava, saepe incana pavorem moeroremque portendit. Quandoque vero pupula maxime dilatata amauroticae propius accedit 5). —

---

1) Schmalz. l. c.

2) Bruck de Myrmeciasii dissert. Berolini 1824. p. 6.

3) Bruck l. c. p. 8. — Schmalz l. c. p. 34.

4) Sprengel Semiotik. §. 24.

5) Bruck l. c. p. 15.

Paroxysmis peractis singuli frequenter faciei musculi spasmis convelluntur, oculique, pupula praediti solito ampliori, diplopia aut visu argutiori affecti, solis splendorem aegre ferunt.

Ad delirium tremens dispositis facies colore livide atropurpureo imbitur, coerulefcit, praesertim mane, tumetque, haud raro maculis saturate rubris cupreisve scatens 1). Prodromus morbi pathognomonicus est mandibulae tremor, dentiumque stridor. Facies plerumque rubet tumetque, oculi rubore suffusi solito magis micant, vage circumvolvuntur, pupilla contracta lucem aversatur 2), et totus vultus summam prodit alacritatem. Durante accessu physiognomia aegroti peculiari modo decomposita ipsum sui ipsius dissimilem, faciemque a sani longe diversam reddit. Musculi, convolutionibus distorti, ut omnibus in lineamentis tremuli, convulsivi, deturpati aliquid vigeat, efficiunt. Oculi rotatione vaga agitantur, cujus in vices saepe rigor mortuorum ad instar succedit, oculis obtutu fixo in rem directis, spasmoque tonico ibidem demorantibus; ictus eorum vel torvus est, vel truculenter diversas in partes palatur 3). Maxilla interior motu continuo contremiscit, dentes fren-

1) H. A. Goeden, über das Delirium tremens. Berlin, 1825. p. 36.

2) Renton in Frorieps Notizen vom July 1829, No. 529. p. 62.

3) Goeden l. c. p. 29.

dent, risusque apparet spasmodicus. Oris hiatus
spuma obducitur 1). Saepe omnis vultus anxio-
tate, inquiete, pavore ac stupiditate notatur 2)

Faciei color flavus, aut plumbeus luridus
hepatis, lienis, systematisque Portarum sympathia
prodit.

Hystericarum aliae habitum prae se ferunt
cachecticum, pallidum, aliae florentem ac min-
colorum teneritate atque lenitate praecellentem
Partes firmae plerumque succulentae, formae ro-
tundatae pulchraeque, at mollissimae et maximae
laxae apparent 3). Faciei physiognomia tristitia
aut desiderium denotat 4), orisque lineamentorum
et coloris creberrimae mutationes sibi succedunt
ut alia hora hilares, alia tristes, pallidae, cingulis
circa oculos lividis appareant, dum obtutus motus
inquieta in diversas partes directus suspicionem
et diffidentiam prodit. Paroxysmi prodromum ex-
hibet rigor quidam et torvitas faciei, cuius in locis
cum alternis torositas pastosa et laxitas insequi-
tur 5). Durante spasmo facies pallescit et gelidam

1) Renton l. c.

2) Schmalz Diagn. p. 38.

3) Ricbter spez. Therapie, 7r Bd. Berlin, 1820
p. 427.

4) Beust in Haspers Thesaur. semiot. pathol. Vol. 1
Lipsiae, 1825. p. 429.

5) Most l. c. pag. 75.

risui se offert, aut in plethoricis colore atro-
 purpureo imbuatur; nonnunquam cadaverosa pal-
 2) ore inficitur, qui circa oculos ad colorem coe-
 caeruleum, in genis nasoque ad flavescentem vergit.
 frontis regionisque oculorum cutis vel tenditur,
 et, etiam partibus subjacentibus spasmō affectis,
 corrugatur. Oculi, rima palpebrarum coarctata,
 spastice in orbitam retrahuntur. Nasus, cujus ba-
 s contrahitur, acuminatur. Labia turgore solito
 turbata complanantur et quasi arescunt; os cutis
 tensione universa extrorsum distorquetur, ita ut
 dentis physiognomiam referat 1). Facies, si mor-
 bus diutius persistit, extenuatur, ac languente mu-
 sculorum vi senilior evadit 2). Interdum post pa-
 roxysmos frequentiores pastose aut oedematose
 ammet 3).

Morbi psychici.

Nemo infitias ibit, horum aequae ac morborum
 infantium, clarissimum speculum faciem largiri,
 quanto majoris aestimandum, quanto pauciora no-
 ta exstant signa subjectiva et anamnesticā. Eo-
 rum observandorum frequentatio crebra Nosocomii
 psychiatrici Siegburgensis prope Bonam, maxime
 ettem Nosocomii Caritatis Berolinensis, Directoris

1) Most. I. c. p. 74.

2) Ibid. p. 75.

3) Richter I. c.

Ill. Kluge et medici supremi Dr. Grossheim benevolentia mihi concessa, uberiores anas porrexit. Visorum accuratiori adumbrationi quam maximam navavi operam. Viris, qui me in exarando opusculo tam benigne adjuvarunt, summas habeo semperque habebō gratias. Lectorem autem, ut, quae obveniunt manca in laborum primitiis, indulgentiori lustret oculo, etiam atque etiam rogo.

Morborum psychicorum prima invasio, aut paroxysmorum reditus praecipue lineamentorum faciei mutatione notatur. Caput saepe elevatur, oculis in coelum defixis; loquitur aegrotus voce demissa, ambulatur, aut gressus subito sistit vultu meditationis profundae aut admirationis pleno. Saepe numero facies rubet, oculi scintillant, ac mente captus loquacitatem offert vix sustinendam; nonnunquam vultus pallet, decompositis lineamentis et obtutus ipsius incertus, disturbatus ebrietatis nimio spirituosorum haustu creatae imaginem praese fert. Paulatim spasmus cunctis faciei musculis potitur, qui majorem ipsi vigorem largitur; ictus oculi torvus minitansque, nec non loquela, vocis sonus, gestus, affectus animi aut furoris coeci speciem habet 1).

Physiognomiam Amentiae maxime ex-

---

1) Pinel traité medico-philosophique sur l'Aliénation mentale. Edition. 2de Paris 1809. p. 70. — Danz. Allg. Zeichenlehre, bearbeitet von Heinroth, Lpz. 1812. p. 363.

pressam video in puero quodam in Caritatis
 Hosocomio vegetante. Caput, fronte praeditum
 prominente, vix non hydrocephalicum, laxe pro-
 pendet, ut mentum sterno admoveatur. Facies,
 cum cranio comparas, valde parva, flavescens,
 a luridum vergens colorem, macie confecta sum-
 mam offert apathiam. Ad nasi radicem rugae plu-
 res verticales parallele dispositae videntur, et ab
 angulo, quem alae narium cum genis conformant,
 lineica quaedam arcuata ad oris angulos mentumque
 protenditur, ejus ad instar, quam plerum-
 que in indignabundis animadvertimus. Palpebrae
 quasi paralyticae oculi maximam partem obtegen-
 tes, nonnisi, quando appellatur, dimoventur, et
 scissum in orbitam retrocedentem, vigoris exper-
 tum, turbidum, pupula praeditum ampla, spectan-
 tum praebent, qui, plerumque torpide in solum
 fixus, raro tantum e palpebris sursum luscitat,
 et motu lentissimo in diversas partes vertitur,
 summum pavoris pudorisve indicium exhibens.
 Nasi radix perampla oculos magis extrorsum dimo-
 vet, quod peculiare aliquid faciei largitur. Genae
 vigore carentes laxae propendent, maxillamque so-
 lo latiore obtegunt. Os solito late hians sali-
 nem copiosiore ex angulis deorsum motis dimit-
 tit, labiaque mentum versus revoluta quicquid
 sibi aliudve externi absque ullo ulteriori respui-
 tionis aut deglutitionis molimine sibi ingeri si-
 nunt. Quamcunque des corpori singulisve parti-
 bus directionem, in illa perseverat, ne ullum qui-
 dem ad mutandum statum conamen exhibens. Ra-

rissime nonnisi circa oris angulos levis subrisus
ludit, probans, paululum etiam ipsum rebus exter-
nis percelli. Miserrimum hominis ad animalia
propius accedentis exemplum!

Moria laborantem concionatorem vidi Sieg-
burgi cum amicissimo Brückio. Vir iste voce en-
thusiastica, se nobis Evangelium praedicaturum esse,
perhibebat. Frons, sursum tensa musculis, latis-
sime palpebras dimovebat; oculi vivaciter circum-
voluti, hilarissimi, summo splendore micabant,
ictum mittentes pungentem, acutumque. Genae
rubore saturato imbuebantur, ac os risus circum-
ludebat ironicum inter hilaremque medius, quasi
viri, qui maxime sublimi de se ipso opinione te-
netur, alios contra minimi facit. Labiis ad voci-
ferandum dimotis verba nobis clamabat, summo
vigore prolocutus, etiamsi nugis scatentia. Omnis
physiognomia alacritatis simulque superbiae claris-
simam offerebat notam.

Melancholiam plane denotat figura viri
cujusdam vesani, quem vidi in Caritatis Nosocomio
triste incedentem, corpore curvato, brachiis in-
dorso decussatis. Capiti alioquin bene conformato
caesaries nigerrimi coloris insidet. Facies satu-
rate fusca plicas offert numerosas verticales e
medio frontis, quibuscum aliae introrsum arcuatae
artissimeque sibi admotae connivent, ita ut super-
cilia densissima nigra ad nasi basin corrugentur
cujus dorsum rugae frequentissimae transversae
decomponunt. Oculi, in orbitam retrocedentes
cingulis circumdati coeruleis, plerumque in terra

defixi, turbidi, lacrymantes pone palpebras semi-
 clausas versantur et hominum taedium, moerorem
 summum produnt, ictusque eorum, in advenientem
 quemque directus, in diversas partes vagatur, hae-
 sitationem angoremque offerens, aut obtutu fixo
 demorans doloris notam summam vultui imprimit.
 Ab nasi alis sulcus profundus sicuti eorum, qui
 rei alicujus fastidio tenentur, ad oris angulos se-
 demittit, labiaque morose propendentia fugax pli-
 carum triangulus circumludit. — In aliis Melan-
 cholicis visui oblatis frons plicata, supercilia sibi
 admota, oculi lacrymantes, obtutus precans, labia
 retrorsum mota, arcte compressa, mentumque re-
 cedens summum angoris, nec non obstestationis
 praebat iconem.

Maniae paroxysmos faciei rubor saturatus,
 oculorum splendor insolitus, inquietudo summa
 praecedit. Aegrotus gradibus magnis incedit, om-
 nes corporis muscoli intenduntur, vasaque vehemen-
 tissime pulsant. Corona capillata retrorsum ducta
 erigit, frons ardens sursum tenditur, superciliaque
 corrugata, facies rubore suffusa, turgida, spasmi-
 distorta, oculi prominentes, scintillantes, fulgura
 vibrantes, huc illucve moti, aut torve in re defixi,
 lacrymarum torrente superfusi, ictum mittentes
 minacem truculentum subdolumve, iracundi ima-
 ginem vix non referunt. Palpebrae rubent ac ni-
 titant non secus atque in lucis aversatione labo-
 rantibus. Alae narium fortiter undulantes respi-
 rationem acceleratam portendunt, dum basis ipsius
 coarctatur, apexque acuminatur. Labia, angulis

oris sursum motis aut diductis canum ringentium ad instar, spasmodice coaptantur, atque tument aut late hiantia dentium series sibi admotas offerunt. Mentum, sursum distortis faciei musculis acute prominet. Omnia ferocitatem, iracundiam ac voluntatem effrenatam, ceteris mentis facultatibus praedominantem spirant. Finito accessu facie turgore orbata, pallore magno infecta subsidet. Lumina in orbitam recedunt, faciei que musculorum relaxatio majorem ipsi placiditatem largitur.

Morbi cerebri.

Apoplexiam praenunciat oculorum rubor pertinax 1) et illacrymatio 2), ac tumor faciei palpebrarumque 3). Morbo affectus subito humi prosternitur ac membris solutis et prolabantibus somno profundo sepultum ac stertentem plane refert 4). Facies saepe rubore violaceo imbuta turget, saepe collapsa summo pallore inficitur. Oculi aut aperti languent, aut spasma convulsi clauduntur, aut spuma sebacea superfusi distorquentur. Palpebrae

1) K. Sprengel Semiotik. Halle 1801. §. 293.

2) Aretaeus de causis et signis morborum, L. 1. C. II. p. 40.

3) Portal sur l'Apoplexie. Paris 1811. p, 317.

4) Burserius Vol. III. §. 74,

globus oculi, supercilia, alaeque nasi haud raro motibus convulsivis agitantur, maxilla inferior sursum deorsumque mota ruminatiois speciem exhibet 1). Os hians spuma obtegitur. — Apoplexia sanguinea speciatim homines habitu apoplectico praeditos, qui corpore distinguuntur quadrato, brevi, toroso, capite amplo, collo brevi, facie saturate rubra, praediligit, ac prodromum habet tumorem ruboremque violaceum faciei, palpebrarum et oculorum, turgescientiam venarum. Physiognomia alienata stuporem prodit, oculi, pupulam exserentis rigidam dilatatam, obtutus vagus est 2), aut oculus semiapertus riget, protuberatque ex orbita 3). Oris faciei que musculi convelluntur. — Apoplexiam nervosam tremor labii inferioris, oculorum distortio, pupillae coarctatio praecedat; stipatur accessus faciei collapsae frigidae pallore, oculis in orbitam recedentibus, nasoque acuminato 4). — In Apoplexia serosa facies, venis collapsis, pastose tumet ac pallet 5) aut coeruleo, luridove notatur colore, vigorisque expers oculi ictum offert turbidum ac somnolentum. — Apoplexia gastrica corneptis oculi ac plicae cutis flavescunt, dum facies

1) Bertin des maladies du coeur et des gros vaisseaux, Paris 1824. p. 290.

2) Schmalz Versuch einer medic. chir. Diagnostik. p. 44.

3) Burser. l. c. §. 51.

4) Schmalz. l. c.

5) Burser. l. c. — Schmalz. l. c.

cinnabaris ad instar rubet. — In fumo carbonum peremptis facies colorata, oculi lucidi, extremitates et mandibula flaccidae, ac cutis mollis calidaque apparent 1).

In Hydrocephali acuti infantium principio color faciei vivax diminuitur, oculorum splendor evanescit, muscoli relaxantur. Obtutus quasi profunde meditantis aut morosi est 2). Stadio inflammationi exordiente venae jugulares Carotidesque pulsant; facies pallida, cui regio oculorum quodammodo excavata, ac margine infraorbitali striis notata nigricantibus 3) valde controrsatur, marcescit, aut oedemate affecta decomponitur 4), dum gena lateris affecti, aut utraque rubore circumscripto tingitur. Physiognomia deturpata, crebras mutationes subiens, timorem truculentiamve prodit, aut lineamentis frontis melancholicis, superciliisque corrugatis meditationem portendit. Oculi limpidi splendent scintillantque, aut torvi, lucisque aversatione, diplopia aut amblyopia affecti illacrymantur, ac violenter sursum trahuntur. Eorundem alter haud raro minoris voluminis videtur 5). Albuginea pallida inter exacer-

---

1) Portal: Histoire de l'Academie des Sciences an 1775.

2) Gölis von den vorzüglichsten Krankheiten des kindl. Alters. 1 Bd. Wien 1815. p. 17.

3) Schmalz. l. c. p. 17.

4) Gölis. l. c. p. 28.

5) Schmalz. l. c.

ationes nonnisi erubescit. Pupilla, fere semper contracta, interdum vero dilatata conspicitur 1). Somno durante oculi, in orbitam fere retracti, palpebris nonnisi partim obteguntur 2). Nonnunquam, dum somno gaudent aegroti, pupillae contractatae sunt, et interdiu dilatantur 3). Oculi ictus, inaequalitas neamenta oris, faciei color, gestusque plane mutati maxime morbum produnt 4). Nasus, cujus hiatus dilatantur, siccescit, labia rosea pallescunt, aut colore atropurpureo superfunduntur ac siccitate fere dissiliunt. Characteristicum signum est exanthema siccum subtilissimum ad labia nec non ad genas brachiaque propullulans 5). Quodsi morbus tumultuose exorditur, maxillae perpetuo masticationis aut concrepationis motu agitantur. Cutis, prius tensa, colore tetro defoedatur, relaxatur, siccescit. Caput manu lateris, cni incumbunt

1) Hooper et Lettsom in Memoires of the Soc. of Lond. Vol. 1, No. 8. — Rush medical transactions of Philadelphia. I. 1. No. 10.

2) Raimann Handbuch der Therapie, 2 Bd. Wien 1826. p. 306.

3) Coindet Memoire sur l'hydrencephale. Paris 1817. p. 19.

4) Yeat's Darstellung der frühesten Symptome der Hirnwassersucht, aus dem Engl. Hannover 1817. — Meier medizinisch-chirurgische Abhandlung von der Wassersucht der Gehirnkammern. In der Sammlung Bayerl. Abhandl. Bd. 9. S. 325.

5) Golis. l. c. — v. Formey vermischte Schriften. Bd. 1. Berlin 1821. S. 185.

aegroti, fulcitur 1). — Transitum in exsudationem designat pupulae magis dilatatae mutatio, quae nihilominus luci fortiori adhuc morem gerit. Interdum alterius oculi pupilla altera amplior est 2). Oculorum, prius sensilitate nimia laborantium, erethismus ad anaesthesiae gradum majorem immutatur, ictus eorum luscitans deorsum dirigitur, aut penduli ad instar palatur. Late saepe palpebrarum rima hiat, et rursus arcte clauditur, quod vice alterna diutius repetitur, dum in facie distorta, nunc paululum coerulescente, severitas tenebricosa vigorque minax depingitur 3). Caput huc vel illuc vacillat, ac rotatur, quasi musculis nonnisi thoraci adnexum sit 4). Corpus macie extrema conficitur, sudoresque partiales erumpunt, donec paralysis stadium appareat, ubi facies modice horribili convulsionibus distorquetur, ac spasmus ad mortem tenus caput retrahens exoritur 5). Caput, saepe evidenter volumine adauctum 6), sudore frigido madet, ac in facie collapsa, plerumque maculis rubris conspersa, pallescente aut livescente 7) rubor hecticus cum pallore marmoreo

1) Gölis. l. c. p. 43.

2) Coindet l. c. p. 18.

3) Gölis l. c. p. 48.

4) W. Maxwell in Edinburgh. Med. and Surgical Journal. July 1824.

5) Gölis. l. c. p. 48.

6) Bischof Grundsätze der prakt. Heilkunde. Prag 1825. 3 Bd. p. 11.

7) Coindet l. c. p. 30.

alternat. Palpebrae, paraplegia correptae, materie puriformi tenuiori conspurcantur, et oculos magis ex orbita procedentes, plerumque torve in re defixos, ad dimidium tantum obtegunt, ita ut album nonnisi denudetur. Albugineae vasa turgent; cornea muco obtecta, lemosa, obnubilatur, irisque nullam in lucem reactionem exserit, pupilla maxime dilatata, rarissime coarctata. Spasmodicam tandem musculorum cervicalium soluto aegrotus, modo horrifico distortis faciei musculis, emoritur.

In infantium morbis nervosis, praecipue autem morbis cerebri observatio pluries repetita animadvertit plicam quandam, musculis faciei cuti impressam, quae ab angulo oculi interno incipiens paululum sub osse zygomatico evanescit (Jadelotii linea ophthalmo-zygomatica 1).

Morbi cordis.

In morbis cordis tumor ruborque faciei laetus, fugax, saepe pallore marmoreo ac frigore exceptus videtur, qui serius in colorem violaceum atrumve transit, aut saltem e coeruleo marmoratus vasculis cutis distincte turgentibus insulatimque dispo-

---

1) Frorieps Notizen August 1823, p. 92. Dezember p. 45. Conf. de Salle in Memoires de l'Academie roy. de Medecine. Juli 1823.

sitis notatur 1), praecipue circa nasum et labia. Saepe facies colore lurido, aut ex cinereo albo inficitur 2), aut collapsa regionem ophthalmicam flavescentem, musculosque spasmodice contractos offert 3). Omnis faciei qua elongatae physiognomia moerorem doloremque summum spirat. Oculi plerumque splendidi, vitrei, clauduntur, vel pupilla dilatata, sclerotica atrophice coerulescente vigorem vix describendum amabilem prae se ferunt; nec desunt casus, ubi sanguine suffusi quam maxime ex orbita prominent, ac rigent 4). Nasi apex, labia auresque colorem spectandum praebent ex rubro subnigrum. Seniori morborum stadio oculi pone palpebras oedemate affectas 5) minutissimi apparent; genae, labia, nasus lividi fiunt, facies tumet aqua suffusa. Haud raro autem hic tumor celerrime subsidet, ac pessimo omine hujus in locum macies eximia succedit, cutisque relaxata in quovis capitis motu taetive vacillat 6). Visi sunt etiam casus, in quibus mox omne corpus emacescebat, ac palpebrarum margines colore

1) Schmalz l. c. p. 100.

2) Nasse in Horns Archiv vom July 1819, p. 83.

3) Corvisart Versuch über die Krankheiten des Herzens, Aus dem Franz. von Rinteln, Berlin 1814. p. 39.

4) W. Hunter in Medical Observ. and Inquir. Vol. VI. p. 309. — P. Peters disert. inaugural. de puero morbo coeruleo laborante, Kiliae 1822. 4.

5) F. L. Kreissig die Krankheiten des Herzens, systematisch bearbeitet, 1 Bd. Berlin 1814, p. 383.

6) Corvisart l. c. p. 156.

atrocyaneo conspergebantur 1). — In infantibus
 insuper linea labialis, ab angulo oris ad faciei
 partem inferiorem protensa, morbos cordis enun-
 tiat 2).

Morbi pulmonum.

Facies Pneumonia laborantium torosa
 aut laete rubet 3), aut colore atropurpureo, live-
 centive superfunditur 4); genae calore quasi igneo
 ardent, venae colli temporumque turgent. Oculi,
 quorum albuginea flavescit, prominent 5), et mo-
 rositatis malignitatisque speciem prae se ferunt 6).
 Palpebrae sanguinis impetu turgidae rubent, ac
 deorsum nutant, corneaque subpinguis apparet,
 pellicula unguinosa obfuscata 7). Narium alae
 vehementi motu agitantur. — Physiognomia om-
 nino inquietem et morositatem prodit 8), quae

---

1) C. Perkins in Newyork Medical and Physical
 Journal, Bd. 2. p. 444.

2) de Salle l. c.

3) Coel. Aurelianus Acut. et Chronic. libri ed. Hal-
 ber. Lausanne 1774. Vol. 1. p. 156. — Aretaeus l. c. p. 11.

4) Huxham Op. Tom. III. p. 167.

5) Burs. l. c. Vol. 4. p. 86.

6) Löbenstein Löbel l. c. §. 100.

7) Aret. lib. III. cap. 30. pag. 40.

8) Nisle l. c.

omnia symptomata facies magis latere affecto offert. In infantibus ac recens natis peculiaris faciei vigor manifestatur diductione pinnarum nasi externas partes versus, qua nares nisu quodam dilatari videntur, ac cingulis coeruleis oris angulos nasique pinnas ambeuntibus, qui vix non intercepto sanguinis circulo debentur; plicae frontis longe pauciores ac in abdominis morbis adsunt, nec deest linea nasalis mentalisque. Nonnunquam facies, sub finem praepremis morbi, oedemate afficitur 1). — Morbo in pejus ruente facies pallefcit ac decomponitur, nec non, maxime in pneumoniis malignis, anxietatem prodit 2); quodsi evenit, aut malae ad cerebrum metastasis, quam apoplexia insequitur, suspicionem movet 3), aut si huic accedit labiorum unguiumque livor, frontis collique sudor frigidus viscidus, oculorum languor, illacrymatio et obfuscatio, narium obpilatio pulverulenta, pinnarum diductio 4), transitum in gangraenam enunciat. — Quando autem oculi tristes turbidique evadunt, lucem aversantur, palpebrae

---

1) Billiard die Krankheiten der Neugeborenen und Säuglinge, übersetzt von Meißner. Leipzig 1829. pag. 185 und 186.

2) Berends Vorlesungen über prakt. Arzneywissenschaft, herausgegeben von Sundelin. Berlin 1828. Theil 3. pag. 164.

3) P. Frank Epitome de curandis hominum morbis. Mannh. 1792. Lib. II. pag. 148.

4) Burs. l. c. Vol. 4. p. 187. — v. Swieten Commentarii. Wirceburgi 1787. Tom. V. p. 594.

ument inflammatione superficiali, glandulae Meibomii intumescunt ac viscidae apparent, conjunctiva squalet, evanescentibus reliquis inflammationis signis, remanente tussi, tunc pneumonia in indurationem transit 1). Suppurationis contra eandem prodit genarum jam emacescentium rubor circumscriptus 2), dum cetera facies flavescit, faciei venae sanguine tument, oculi cavi fiunt, conjunctiva albissima apparet 3), cornea obnubilatur, palpebris relaxata pupulam offert dilatatam, obtutus virore caret, nasusque acutius prominet 4).

In Phthisi in transeunt multi pulmonum morbi, per longius temporis spatium perstiterunt. Qui hancce proni sunt, cute praediti sunt tenera, pallida, molli, caesarie badia parca, oculis vividis, faciemque coloris grisei coeruleive, genis laetebentibus, aut modo ruborem, modo pallorem sustinere prae se ferentibus. Dentes candidissimi, sunt ex coeruleo albescentes, longi, pone labia rotunda latent. Physiognomia grati ac teneri aliquid offert 5). Transitum in phthisin enunciat genarum rubor circumscriptus, qui iisdem arctis limi-

1) Löbenstein-Löbel I. c. §. 108.

2) Pr. Alpinus de praes. vita et morte aegrotant. Lib. VII. Venet. 1735. L. V. cap. VII. p. 208 et 209.

3) Aret. Lib. 1. cap. 10. pag. 39.

4) Löbenstein-Löbel tableau de la Semeiologie de l'œil traduit par Lobstein. Strasbourg 1818. §. 112.

5) Beust in Haspers Thesaur. nov. Semiot. pathol. 427.

tibus a rubore genarum Encephaliticorum distinguitur 1). Morbo evoluto facies pallida, flavescens venas per cutem teneram perlucentes exserit, raroque tantum exacerbato morbo rubet 2). Haud raro rubor genarum persistens magis magisque crescit ex impedito sanguinis circulo 3). Oculi, antea interdum illacrymantes, tumentibus aut sanguine ecchymotice suffusis palpebris 4), nunc halone livido circumdati in orbitam recedunt, vitrei languidi, vigore orbat 5), saepe tamen expressione quasi coelesti notati, dum Sclerotica pulchre coerulefcit. Iris pupula dilatata tarde luci obedit 6). Conjunctiva pallet ac splendet exsanguis 7). Nasus pallidus acutius prominet. Labia retracta dentium quadantenus elongatorum candidorum 8) seriem denudant. In dies cutis laxior evadit et pergamenea, arida, livescens squalet rugisque obsidetur; corpus eximie gracilefcit atque extenuatur,

---

1) Galen Prognosticor. II §. III. — Pr. Alpin I. c. L. V. Cap. VIII. pag. 219 et 220.

2) Conf. Nisle im Archiv für med. Erfahrung von Horn, Nasse u. Wagner, July u. August 1827.

3) Louis recherches anatomico-pathologiques sur la Phthisie. Paris 1823. p. 222.

4) Schmalz I. c. p. 106.

5) Most I. c. p. 85.

6) Loebenstein I. c. p. 85.

7) Ibid. §. 95.

8) Danz, Allg. Zeichenlehre, herausgegeben von Heinroth. p. 92.

ssa prominent, musculi flaccescunt, temporibus-
 que collapsis facies emaciatur, et tetrica labia
 allida mucoque sordido obtecta exhibet. Sub
 nem morbi facies aqua suffusa tumet 1), colore
 inficitur lurido, deformi; oculi ictus languidus, ti-
 midus, tristis apparet 2), alae narium vehementer
 noventur, labia livent 3). Haec praesertim de
 phthisi exulcerata valent. In phthisi pituitosa
 contra jam exordiente morbo facies, pallore aequa-
 ter diffuso infecta, physiognomiam frigidam et
 indifferentem visui offert. Non nisi post tussim
 praegressam facies sanguine ad caput congesto co-
 lore tingitur, qui magis ex rubro subniger ac dif-
 fusus facillime ab rubore circumscripto laete coc-
 cineo phthiseos exulceratae distinguitur, ac huic
 asthmaticorum tussientium proxime accedit 4).

Morbi abdominis.

In morbis abdominis inflammatoriis
 facies, si abdomini premens digitus admovetur,
 coloris notam offert, musculique convelluntur. In-

1) Most l. c. p. 82.

2) v. Swieten l. c. Vol. IV. pag. 74 u. 75.

3) Conf. Nisle l. c.

4) Most, l. c. pag. 82.

fantibus tali modo affectis linea quaedam ab alis narium ad oris angulos porrigitur (Jadelotii linea nasalis) 1), et inter somnum circa os risus convulsivus ludit. Nonnunquam rubor malarum insolitus una cum pulsu frequentiori morbum graviorem, quodcunque medicamen ut plurimum eludentem prodit 2). Malo in deterius ruente facies macie conficitur, pallescit, nasus acuminatur, labia tument et saturate rubent, dum angulos eorum ulcuscula defoedant 3). In seriori stadio facies apparet coelialgica 4): aspectus languidus dolorem moerorem, terrorem aut anxietatem et animum fractum prae se fert, maxime, si premas abdomen ubi acuti quoddam faciei, convulsis musculis, inest. Frons, palpebrae nasusque rugis obsidentur, gena introrsus aut nasi basin versus contrahitur, et anguli curvati distinctissimi ab alis narium violenter sursum motis oblique deorsum ad oris angulos vergunt; nares latissime hiant, labium superius elatum, inferius paulum mento appropinquatum conspicitur, ut dentes denudentur, in mentoque foveola appareat. Facies integra collapsa saepe sulcis profundis obtegitur. Oculus aut ictu torvo intentove

---

1) De Salle l. c.

2) Pezzold de prognosi in febribus acutis. Ed. 2. Eips. 1778. §. 48.

3) Pemberton a treatise on some diseases of the abdominal viscera, London, 1813.

4) Schmalz. l. c. p. 113,

una in re demoratur, quasi profunde meditantis, quibuscumque aliis neglectis, forsan etiam sui conscientia deficiente, aut tenebricosi obnubilatique, aut perclari aliquid spectandum praebet, ictum mittens inquietum, moeroris plenum, dum facies arida, maculis plumbeis conspersa pallet, et marginem labiorum ex cyaneo subnigrum, genas saepe tubedine levi suffusas visui offert 1). — Majorem eam timorem facies, gangraena imminente, depingit, ubi simul seni similior aegrotus videtur 2).

Facies hominum abdominis morbis chronicis laborantium flavescentem, lividam, aridamve se offert, aut rubore violaceo conspergitur, qui venis faciei dilatatis producitur, facillime a laetiore illo plerumque in genis nasoque portatorum conspiciendo aut ab atropurpureo sanguinis a capite refluxu impedito affectorum discernendus. Flavedo ista solito universa in facie apparet, vel oris angulos, nasum regionemque oculorum nonnisi suffundit, ac flavedine conjunctivae oculi tantum a colore flavo multarum Chloroticarum distinguitur. Oculi, cingulo coeruleo circumscripti obtutus languet ac meditans tristisque est. Palpebrarum margines colore subfusco inficiuntur, praesertim ad oculorum angulos; labia laxa, adipe

---

1) Schmalz. I. c.

2) Pemberton, I. c.

carentia pallent. Linea nasalis plerumque invenitur.

Sed jam, quae scripsi pauca, sufficiant, ne opusculi limites praepositos transgrediar. In posterum, si Deus optimus velit, de faciei in cachexiis, dyscrasiis, febribus mutatione quaedam in medium proferam. Eousque, lector benevole, vale!

Curriculum vitae

ex decreto Gratosi Medicorum Ordinis adjectum.

Ego, ISAACUS KOPPEL, fidem confessus Mosaicam, Warendorpiæ Guestphalorum, die decimo octavo M. Februarii anni MDCCCVIII natus sum, patre patris Adolpho Abrahamo Koppel, matre Bertha, gente Elzbacher, utroque colendo mihi superstitite. Primis literarum rudimentis imbutus Gymnasium Monasterii sub dignissimi Nadermann regimine florens adii, per sexque annos frequentavi, quorum post decursam, examine ad stabiliendam maturitatem abituri feliciter superato, almae Academiae Monasteriensis civibus adscriptus anno MDCCCXXV, per annos duos sequentia frequentavi collegia: Facultatis philosophicæ Cl. Rolink de physice experimentalis; Cl. ab Boenninghausen de botanice, cujus et excursionum aemulus particeps fui; Cl. Bodde de diatetice, chemia, materia medica. — Instituti regii medico-chirurgici, egregio Wutzer moderati: beati Zumbrinke de osteologia et syndesmologia; Cl. Wutzer de anatomia generali et speciali, chirurgia, arteque fascias applicandi; Cl. Haindorf de physiologia; Cl. Busch

de pathologia generali specialique, nec non therapia. — In arte sectionis cadaverum beat. Zumbinke me erudivit. — M. Majo anni MDCCCXXVII universitatem literariam Fridericam Guilelman Rhenanam petii, a viroque t. t. Rectore Cl. Noeggerath literas testes inscripti in Album Academiae nominis recepi, et apud t. t. Decanum facultatis med. Ill. Nasse nomen confessus sum. Duorum annorum sub decursu inclytos hosce viros disserentes audivi: Cl. Noeggerath de mineralogia; Cl. Brandis de logice et psychologia; Cl. Goldfufs de zoologia; Ill. Harless de materia medica, ac syphilidoclinice; Cl. E. Bischof de formulari; Cl. Müller de physiologia; Ill. Nasse de pathologia et therapia speciali, nec non generali, ac psychiatrice; Ill. a Walther de chirurgia, aciurgia, arte ligandarum fasciarum, doctrina de fracturis ossium et luxationibus, atque ophthalmiatrie; Cl. Kilian de arte obstetricia, aciurgiaque obstetricia; Cl. Mayer de anatomia; Cl. Naumann de morbis infantum. — Cl. Nees ab Esenbeck excursionibus botanicis haud defui.

Exercitationum clinicarum et policlinicarum chirurgicarum ducem Ill. a Walther habui; Clinico et policlinico medico-pathologico ac therapeutico Ill. Nasse duce per annum interfui.

Bonna dein relicta ad almam Musarum sedem Berolinensem profectus, IX M. Maji die anni MDCCCXXIX a t. t. Rectore Magn. Cl. Klenze civibus academicis adscriptus et a facultatis med, Decano spectabilissimo Ill. Bartels in facultatis

um relatus sum. Ab eo inde tempore Cel.
Agken chirurgiam, Cel. Hermbstaedt pharma-
m frequentavi. Ill. Rust duce Clinicum Cari-
es chirurgicum, et policlinicum practicando
ii. — Hisce omnibus viris praeclarissimis quan-
n debeam, ad cineres usque nunquam obli-
car.

Jam, Tentamine philosophico medicoque nec
n examine rigoroso coram gratioso medicorum
tine rite absolutis, spero fore, ut dissertatione
sibusque palam defensis, summi in medicina
ue chirurgica honores mihi concedantur. —

Theses.

1.

Rubeolae nequaquam Scarlatinae, sed potius Morbillorum sistunt varietatem.

2.

Chemismus organicus omni jure statui potest, sed arctioribus finibus circumscriptus.

3.

Civialis, calculi vesicalis frangendi, methodus summum sibi expostulat respectum.

4.

Opium omnes se- ac excretiones movet.
